

Izvedbeni plan nastave (*syllabus*¹)

Sastavnica	Odjel za sociologiju						akad. god.	2022./2023.
Naziv kolegija	Klasične sociološke teorije: interpretativni pristupi						ECTS	5
Naziv studija	Sociologija							
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski	
Godina studija	☐ 1.		☒ 2.		☐ 3.		☐ 4.	
Semestar	☐ zimski ☒ ljetni		☐ I.		☐ II.		☐ III.	
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije	☐ DA ☒ NE
Opterećenje	30	P	15	S		V	Mrežne stranice kolegija ☒ DA ☐ NE	
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Predavaonica 203 Predavanja: četvrtkom 10,00-12,00 Predavaonica 203 Seminar, grupa A: utorkom, 14,00-15,00 Seminar, grupa B: utorkom, 15,00-16,00				Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski	
Početak nastave	2.3.2023.				Završetak nastave		6.6.2023.	
Preduvjeti za upis	Nema. Upisan 4. semestar studija. Poznavanje rane socijalne misli, osnovnih socioloških pojmova te pozitivističkih pristupa klasičnih socioloških teorija.							
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Valerija Barada							
E-mail	vbarada@unizd.hr				Konzultacije			
Izvođač kolegija	Izv. prof. dr. sc. Valerija Barada							
E-mail	vbarada@unizd.hr				Konzultacije		Srijedom, 12,00-14,00, kabinet 120 i/ili po potrebi na daljinu, uz prethodnu najavu el. poštom	
Suradnici na kolegiju	mr. sc. Nensi Segarić, v. pred.							
E-mail	nsegaric@unizd.hr				Konzultacije		Utorkom, 16,00-17,00 soba 121/4, i/ili po potrebi na daljinu, uz prethodnu najavu el. poštom	
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ obrazovanje na daljinu	
	☒ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad	
Ishodi učenja kolegija	Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti/ce će biti sposobni: 1. Obrazložiti i koristiti temeljne pojmove klasika interpretativnih pristupa u sociologiji 2. Upotrijebiti koncepte interpretativnih pristupa klasičnih socioloških teorija na analizu suvremenog hrvatskog društva 3. Koristiti vještine parafraziranja, sažimanja i citiranja znanstvenih tekstova u pisanim bilješkama na materinjem jeziku							

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

	4. Koristiti sposobnost timskog rada kao i vještine interakcije s drugima (nastavnicima/cama i kolegama/kolegicama)				
Ishodi učenja na razini programa	Vidi http://www.unizd.hr/sociologija/preddiplomski-studij				
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☒ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentaln i rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar
	☒ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Očekuje se redovitost pohađanja predavanja i seminara. U semestru se tolerira izostanak s najviše 3 termina nastave. Kolizije s drugom studijskom grupom se prihvaćaju na predavanjima, dok se na seminarskoj nastavi očekuje cjelovito pohađanje. Za kolizije u rasporedu je potrebno dostaviti pisani dokaz. Studenti/ce trebaju aktivno pratiti predavanja u pisanom obliku, vodeći bilješke. Bilješke koje studenti naprave na predavanju, ulaze u <i>Dnevnik čitanja</i> za seminarsku nastavu i njen su dio. U <i>Dnevniku čitanja</i> rade se i bilješke seminarske literature. U kolegiju je moguće polagati dva kolegija koja nisu obavezna, te završni ispit. U slučaju da student položi oba kolokvija, ne mora pristupiti ispitu. Ako položi jedan od kolokvija, ostatak gradiva polaže u ispitnom roku, a ukoliko ne pristupi niti jednom od kolokvija, utoliko mora polagati cjelovito gradivo u ispitnom roku.				
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok	☐ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova			15. 6. 2023. 29. 6. 2023.	14. 9. 2023. 28. 9. 2023.	
Opis kolegija	Najvažnije postavke klasika sociološke misli tijekom druge polovice 19. stoljeća i prvih desetljeća 20. stoljeća, a koji se usmjeravaju na interpretaciju društvenih fenomena (formalizam u sociologiji, metoda razumijevanja, socijalni biheviorizam, američki formalizam i čikaška škola, kulturni feminizam).				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1. Uvodni sat i dogovor oko kolegija. Interpretativni pristupi – uvod. 2. Pregled interpretativnih pristupa i njemačka sociologija 3. Formalna sociologija. Simmelova sociologija svakodnevice. + Gostujuće predavanje 4. Weberov doprinos sociologiji. 5. Weberovo poimanje <i>djelovanja</i> i <i>razumijevanja</i>. 6. Uskrsni blagdani 7. Harriet Martineau i začeci (feminističke) sociologije. 8. Kolokvij I 9. Nastanak sociologije u SAD-u i njeno utemeljenje u europskoj sociologiji. 10. Socijalni biheviorizam i interakcionizam G. H. Meada. 11. Socijalni biheviorizam i interakcionizam G. H. Meada. 2 12. Čikaška škola: od subjektivizma prema objektivizmu u sociologiji. 13. W.E.B. DuBois: empirijski utemeljena sociologija nejednakosti 14. Sociologija i rani feminizam ženske grupe Čikaške škole. Kulturni feminizam i kritički pragmatizam Jane Addams. 15. Tijelovo Detaljni raspored predavanja i seminara vidjeti niže.				
Obvezna literatura	1. Barada, Valerija (2022) Nastavni materijal. Kolegij Klasične sociološke teorije: Interpretativni pristupi. Sveučilište u Zadru. Zadar: osobna naklada. 2. Tönnies, Ferdinand (2012) <i>Zajednica i društvo. Osnovni pojmovi čiste sociologije</i>. Zagreb: Kultura i društvo. Str. 13-27, 43-55, 79-89. 3. Simmel, Georg (2001) <i>Kontrapunkt kulture</i>. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. Str. 51-71, 152-157, 165-202, 249-255, 275-282. 4. Weber, Max (1989) <i>Protestantska etika i duh kapitalizma</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. Str. 17-48. 5. Weber, Max (1999) <i>Vlast i politika</i>. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo. Str. 49-57, 161-166. 199-214.				

	6. Weber, Max (1986) <i>Metodologija društvenih znanosti</i>. Zagreb: Globus. Str. 61- 74, 157-162, 168-181. 7. Mead, George Herbert (2003) <i>Um, osoba i društvo - sa stajališta socijalnog biheviorizma</i>. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. Str. 147-177, 183-202, 235-267. 8. Kalanj, Rade (2005) <i>Suvremenost klasične sociologije</i>. Zagreb: Politička kultura. Relevantna poglavlja prema temama kolegija.						
Dodatna literatura	Ritzer, George (1997) <i>Suvremena sociologijska teorija</i>. Zagreb: Nakladni zavod Globus. Relevantna poglavlja prema temama kolegija. Katunarić, Vjeran (2012) „Ferdinand Tönnies – tvorac najpoznatijeg pojmovnog para u sociologiji“ u Tönnies, Ferdinand (2012) <i>Zajednica i društvo. Osnovni pojmovi čiste sociologije</i>. Zagreb: Kultura i društvo. Čaldarović, Ognjen (2012) <i>Čikaška škola urbane sociologije. Utemeljenje profesionalne sociologije</i>. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo. Relevantni članci za <i>joker</i> pitanje.						
Mrežni izvori	http://higherred.mheducation.com/sites/0072824301/index.html http://www.faculty.rsu.edu/users/f/felwell/www/Theorists/Weber/Whome.htm http://www.faculty.rsu.edu/users/f/felwell/www/Theorists/Dubois/Index.html https://www.coursera.org/learn/classical-sociological-theory						
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit						
	☐ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit		☐ praktični rad i završni ispit
	☐ samo kolokvij/zadaće	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici	
Način formiranja završne ocjene (%)	Mogu se polagati dva kolokvija i/ili završni ispit. Izlazak na kolokvije nije obavezan. Na drugi kolokvij mogu izaći svi studenti, neovisno o tome jesu li ili nisu položili prvi kolokvij. Studenti/ce koji/e polože jedan od kolokvija, u ispitnom roku polažu samo onaj dio gradiva koji nisu položili. Studenti koji polože ili prvi ili drugi kolokvij i prihvate ocjenu, u ispitnom roku polažu samo preostali dio gradiva. Studenti koji polože oba kolokvija i prihvate ocjenu ne trebaju izlaziti na ispitne rokove u veljači i rujnu. Ocjena se formira aritmetičkom sredinom postignutih ocjena. Studenti/ce koji/e ne polože kolokvije, polažu cjelovito gradivo na ispitu u redovnim ispitnim rokovima. Kolokvij i ispit su usmeni. Polažu se u grupama od 3 studenta/ice. Svakom se studentu postavlja minimalno 3, a maksimalno 6 pitanja. U slučaju podijeljenih prosjeka ocjena, može se dodatno provjeriti znanje. Ako je ocjena iz jednog kolokvija niska, a drugog visoka (npr. iz jednog dijela 2, iz drugog dijela 5), ne primjenjuje se određivanje ocjene aritmetičkom sredinom, nego se pristupa dodatnoj provjeri, osim ako student ne prihvati nižu ocjenu (u navedenom primjeru 3). Studenti mogu podići ocjenu odgovaranjem o jednom članku na engleskom jeziku, a koji se bavi temama kolegija (tzv. <i>joker</i> pitanje). Svi materijali su dostupni na Merlinu. Preduvjet: rad u seminaru. Prvi kolokvij 50%, drugi kolokvij 50%. Cjeloviti ispit: 100%.						

Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	<60	% nedovoljan (1)
	60	% dovoljan (2)
	70	% dobar (3)
	80	% vrlo dobar (4)
	90	% izvrstan (5)
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☒ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo	
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi.	

DODATNO POJAŠNJENJE:

SEMINAR

Nastava se odvija u dvije seminarske grupe.

Na seminarskoj nastavi obrađuju se tekstovi naznačeni u Izvedbenom planu. Tekstovi su dostupni na Merlinu.

Svi seminaristi/ce moraju pročitati seminarsko čitanje. Određeni studenti pripremaju kraće izlaganje u kojemu prenesu osnovne teze teksta te navedu i obrazlože šta smatraju najvažnijim u tom tekstu, a nakon čega slijedi rasprava.

Seminarska nastava je usmjerena na temeljito čitanje teksta i razumijevanje, te moguću primjenu klasičnih teorija u objašnjenju suvremenih društvenih fenomena.

Aktivno sudjelovanje u raspravama pretpostavlja da su svi/e studenti/ce prije seminara pročitali/e tekstove predviđene za pojedinu temu, te napisali *Dnevnik čitanja* koji će biti provjeravan.

Sudjelovanje na seminarskoj nastavi bez napisanog *Dnevnika čitanja* smatra se nedolaskom.

U *Dnevniku čitanja* vode se bilješke o pročitanoj literaturi za svaku temu koja se obrađuje u seminaru na način da se ukratko objasne najvažnije tvrdnje te da se one argumentiraju parafriziranjem, sažimanjem i citiranjem originalnih tekstova na način na koji se to radi u stručnim i znanstvenim člancima.

Bilješke s predavanja dio su *Dnevnika čitanja*.

KOLOKVIJ I ISPIT

Na usmenim kolokvijima se polaže gradivo PREDAVANJA, materijali s kojih će studentima/cama biti dostupni nakon svakog termina nastave preko Merlina. Ispit se sastoji od otvorenih pitanja koja su ponderirana od lakših faktografskih preko težih faktografskih, a po potrebi i konceptualnih pitanja.

U usmenom je ispitu moguće pitanje i iz SEMINARSKE literature (čitanja sa seminara, uz poglavlje o Weberu iz Kalanja).

Sadržaj oba kolokvija je naznačen u redoslijedu predavanja.

Kolokviji se održavaju u terminu nastave, kako je naznačeno u rasporedu.

RASPORED PREDAVANJA I SEMINARA:

	Datum	Predavanje	Seminar
1.	2.3.	Uvodni sat i dogovor oko kolegija. Interpretativni pristupi - uvod.	
	7.3.		Podjela u grupe i priprema za seminare
2.	9.3.	Pregled interpretativnih pristupa i njemačka sociologija	
	14.3.		ČITANJE ZA SVE SEMINARISTE: Tönnies, Ferdinand (2012) <i>Zajednica i društvo</i> . <i>Osnovni pojmovi čiste sociologije</i> . Zagreb: Kultura i društvo. Str. 13-27, 43-55, 79-89.
3.	16.3.	Formalna sociologija. Simmelova sociologija svakodnevice.	
	21.3.		ČITANJE ZA SVE SEMINARISTE: Simmel, G. (2001) <i>Kontrapunkti kulture</i> , Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. Str. 152-157, 249-255, 275- 282. DODATNO ČITANJE ZA IZLAGAČE: Kalanj, Rade (2005) „Georg Simmel i ambivalentno iskustvo modernosti“, u <i>Suvremenost klasične sociologije</i> , Zagreb: Politička kultura. Str. 209 – 232.
4.	23.3.	Weberov doprinos sociologiji.	
	28.3.		ČITANJE ZA SVE SEMINARISTE: Simmel, Georg (2001) <i>Kontrapunkti kulture</i> , Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. Str. 51-71. DODATNO ČITANJE ZA IZLAGAČE: Kalanj, Rade (2005) „Georg Simmel i ambivalentno iskustvo modernosti“, u <i>Suvremenost klasične sociologije</i> , Zagreb: Politička kultura. Str. 209 – 232.
5.	30.3.	Weberovo poimanje <i>djelovanja</i> i <i>razumijevanja</i> .	
	4.4.		ČITANJE ZA SVE SEMINARISTE: Simmel, Georg (2001) <i>Kontrapunkti kulture</i> , Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. Str. 165-202. DODATNO ČITANJE ZA IZLAGAČE: Katunarić, Vjeran (2001.) „Predgovor urednika“, u Simmel, Georg (2001) <i>Kontrapunkti kulture</i> , Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. Str. 7 – 19.
6.	6.4.	Uskrсни blagdani	
	11.4.		ČITANJE ZA SVE SEMINARISTE: Weber, Max (1999) <i>Vlast i politika</i> , Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo. Str. 49- 57, 161-166, 199-214. DODATNO ČITANJE ZA IZLAGAČE: Katunarić, Vjeran (1999) „Predgovor. Weberov presjek društva i politike“, u <i>Vlast i politika</i> , Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo. Str. 7 – 47.

7.	13.4.	Harriet Martineau i začeci (feminističke) sociologije.	
	18.4.		Ponavljjanje i priprema za kolokvij
8.	20.4.	KOLOKVIJ I	
	25.4.		ČITANJE ZA SVE SEMINARISTE: Weber, Max (1989) <i>Protestantska etika i duh kapitalizma</i> . Sarajevo: Veselin Masleša. Str. 17-48. DODATNO ČITANJE ZA IZLAGAČE: Katunarić, Vjeran (1999) „Predgovor. Weberov presjek društva i politike“, u <i>Vlast i politika</i> , Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo. Str. 7 – 47.
9.	27.4.	Nastanak sociologije u SAD-u i njeno utemeljenje u europskoj sociologiji.	
	2.5.		ČITANJE ZA SVE SEMINARISTE: Weber, Max (1986) <i>Metodologija društvenih znanosti</i> . Zagreb: Globus. Str. 61-74, 157-162, 168-181. DODATNO ČITANJE ZA IZLAGAČE: Marušić, Ante (1986) „Predgovor“, u <i>Metodologija društvenih znanosti</i> . Zagreb: Globus. Str. 5 – 19.
10.	4.5.	Socijalni biheviorizam i interakcionizam G. H. Meada.	
	9.5.		ČITANJE ZA SVE SEMINARISTE: Mead, G. H. (2003) <i>Um, osoba i društvo – sa stajališta socijalnog biheviorizma</i> , Naklada Jesenski i Turk. Str. 147-177. DODATNO ČITANJE ZA IZLAGAČE: Čaldarović, Ognjen (2003) „Pogovor“, u <i>Um, osoba i društvo – sa stajališta socijalnog biheviorizma</i> , Naklada Jesenski i Turk. Str. 373 – 380.
11.	11.5.	Socijalni biheviorizam i interakcionizam G. H. Meada. 2	
	16.5.		ČITANJE ZA SVE SEMINARISTE: Mead, G. H. (2003) <i>Um, osoba i društvo – sa stajališta socijalnog biheviorizma</i> ., Naklada Jesenski i Turk. Str. 183-202. DODATNO ČITANJE ZA IZLAGAČE: Morris, Charles W. (2003) „Predgovor. Uvod: George H. Mead kao socijalni psiholog i socijalni filozof“, u <i>Um, osoba i društvo – sa stajališta socijalnog biheviorizma</i> , Naklada Jesenski i Turk. Str. I-XXX.
12.	18.5.	Čikaška škola: od subjektivizma prema objektivizmu u sociologiji.	
	23.5.		ČITANJE ZA SVE SEMINARISTE: Mead, G. H. (2003) <i>Um, osoba i društvo – sa stajališta socijalnog biheviorizma</i> ., Naklada Jesenski i Turk. Str. 235-267. DODATNO ČITANJE ZA IZLAGAČE:

			Morris, Charles W. (2003) „Predgovor. Uvod: George H. Mead kao socijalni psiholog i socijalni filozof“, u <i>Um, osoba i društvo – sa stajališta socijalnog biheviorizma</i> , Naklada Jesenski i Turk. Str. I-XXX.
13.	25.5.	W.E.B. DuBois: empirijski utemeljena sociologija nejednakosti	
	30.5.		Dan državnosti
14.	1.6.	Sociologija i rani feminizam ženske grupe Čikaške škole. Kulturni feminizam i kritički pragmatizam Jane Addams.	
	6.6.		KOLOKVIJ II
15.	8.6.	Tijelovo – kraj nastave	